

Přerov

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Přerov

Nadmořská výška: 210 m n. m.

Počet obyvatel: 42 587

Adresa URL: www.prerov.eu

Okres: Přerov

GPS souřadnice: 49.456479N, 17.450230E

První pís. zmínka: 1141 (879 let)

PSČ: 750 11

Historie obce Přerov

Původní sídelní útvar na území dnešního Přerova se nacházel na pravém břehu řeky Bečvy v Předmostí. Archeologické výzkumy zde odhalily rozsáhlé sídliště lovců mamutů z doby před 25 000 lety.

Prvá písemná zmínka o Přerově však pochází až z roku 1141 (v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka) a svědčí o jeho správní funkci v hradské soustavě přemyslovského státu. Teprve ale roku 1256 udělil Přemysl Otakar II. osadě práva královského města. V době husitských válek představovalo důležité středisko kališníků na Moravě.

Jeho obnova v druhé polovině 15. století souvisela s významným rodem Tovačovských z Cimburka, který měl město v zástavě od roku 1457 do roku 1470. Vrcholného rozvoje se ale Přerovu dostalo za Pernštejnů, kterým byl dán roku 1487 dědičně v držení a stal se tak městem poddaným. Došlo ke kolonizaci návrší kolem hradu novými osadníky, mezi nimiž byli zastoupeni členové jednoty bratrské. Jejich zásluhou se Přerov stal v 16. století důležitým kulturním střediskem, sídlem biskupa jednoty bratrské a rovněž místem, kde působila významná bratrská škola. Roku 1523 se v Přerově narodil Jan Blahoslav, autor české gramatiky, předchůdce Jana Amose Komenského. Jan Amos Komenský, velikost: 40.96 KB, obrázek se otevře v novém okně Komenský se na zdejší bratrské škole v letech 1608 - 1611 učil a následně tu i v letech 1614 - 1618 působil jako učitel a pomocník biskupa Jana Láneckého. Vrchol i tragický pád zažíval Přerov za vlády předáka moravské protestantské šlechty, vzdělaného Karla staršího ze Žerotína v letech 1598 - 1636. Dvě století následující po prohraném stavovském povstání znamenala pozvolný úpadek a ztrátu významu města.

Teprve v souvislosti se zaváděním železniční dopravy došlo postupně od druhé poloviny 19. století k rychlému hospodářskému růstu, jehož základem byla po dlouhá léta výroba zemědělských strojů.

Roku 1841 totiž přijel do Přerova první vlak a zdejší nádraží se stalo důležitou železniční křižovatkou. Od 60. let 19. století se město projevovalo také v kulturní oblasti, především díky své prozíravé školské politice nesené v duchu uvědomělého prosazování Komenského výchovných zásad. Vznikla tu první česká rolnická škola na Moravě roku 1865, třetí české gymnázium po Brně a Olomouci roku 1870 a další školy odpovídající hospodářským a kulturním potřebám občanů.

Významnou kulturní institucí se stalo Muzeum Komenského založené roku 1887. Od roku 1877 byl Přerov sídlem okresního hejtmanství. Přerované osvědčili svou statečnost v odporu vůči cizí nadvládě v době 1. světové války i za nacistické okupace v letech 1939 - 1945.

